

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Mgr. Anna Krušinská

**Slovenské ľudové rozprávky s pracovnými
listami pre druhákov**

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ: Mgr. Anna Krušinská

Kontakt na autora UZ: 97673 ZŠ Telgárt 68

Názov: **Slovenské ľudové rozprávky
s pracovnými listami pre
druhákov**

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Klajbanová Marta

ISBN 978-80-565-0283-9

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

OBSAH

1. Ako šlo vajce na vandrovku + pracovný list
2. Cigán čerta ošialil + pracovný list
3. Koza odratá a jež + pracovný list
4. Medveď a komár + pracovný list
5. Medovníkový domček + pracovný list
6. Vlk a sedem kozliatok + pracovný list
7. O troch prasiatkach + pracovný list
8. Mechúrik – Koščúrik s kamarátmi + pracovný list
9. Psota + pracovný list
10. Tri práčky + pracovný list

1. AKO ŠLO VAJCE NA VANDROVKU

Za starých čias išlo **Vajce** do sveta na vandrovku a stretlo tam **raka**. "Kde ty ideš?" rečie mu vajce. "A ty kde?" rečie mu rak. "Ja idem na vandrovku!" "A veď ani ja nechcem byť horší od teba; pôjdem i ja!" Už teda boli dvaja a bolo im hneď smelšie.

Idú, idú; stretnú **kačicu**. "Kde ty ideš?" opytuje sa vajce. "A vy kde?" rečie táto. "My ideme na vandrovku; pod', budeme traja." Kačica pristala; už boli traja.

Idú, idú; stretnú **moriaka**. "Kde ty ideš?" rečie vajce. "A vy kde?" rečie tento. "My ideme na vandrovku; pod' do kamarátstva!" Moriak pristal; boli štyria.

Idú, idú; stretnú **koňa**. "Kde ty ideš?" rečie vajce. "A vy kde?" rečie kôň. "My ideme na vandrovku; pod', budeme piati." Kôň šiel; bolo ich, koľko na ruke prstov.

Idú, idú; stretnú **vola**. "Kde ty ideš?" rečie vajce. "A vy kde?" rečie tento. "My ideme na vandrovku; pod', väčšia hrbka pýta viac." Vôl pristal; už boli šiesti.

Idú, idú pekne v hrbke; stretnú ešte **kohúta**. "Kde ty ideš?" rečie vajce. "A vy kde takto rozbehli ste sa?" rečie kohút. "My ideme na vandrovku; pod', budeme všetci siedmi!" Dobré teda, už boli všetci siedmi dobrí tovariši spolu!

Vandrovali, vandrovali, až raz v temných smrečinách zablúdili a nevedeli kam ďalej a boli veru už aj hladní. Kdeže tu prichýliť sa? Veru bolo na čase trocha pohnúť rozumom. Ale vajce aj malo rozum za všetkých. Poslalo kohúta na vysoký smrek a ten odtiaľ zazrel hneď svetielko. Vajce zvolalo: "No, len zleť skoro v tú stranu proti svetlu; ukážeš nám cestu.

Kohút zletel v tú stranu a poberali sa tam všetci. Aj našli chyžku v horách, v ktorej svietilo sa. Povie vajce koňovi, aby zabúchal na dvere. Ten zabúcha a z izbičky vyjde stará baba.

"Čo tu chcete? Čo tu hľadáte? Chytrý choďte preč, bo keď moji chlapani domov dôjdu, všetkých vás tu zmelú na kašu!" spustila baba na nich.

"Zmelú-nezmelú; ty nestaraj sa o to, ale nám siedmim tovarišom daj jesť," vraví vajce.

"Pre takých kadejakých zo sveta nemám nič!" durila sa baba.

Tu vajce rozkázalo volovi, aby vzal babu na rohy a zanesol do lesa. Vošli všetci do izby a tam našli pre siedmich stôl zastretý. V chalúpke bývali siedmi zbojníci a baba im pripravila večeru. A zbojníci už aj prichádzali s hrmotom, len tak hora prašťala. Čo robiť? Dobrá rada stojí vždy za volač, vajce kohútovi kázalo vyletieť hore na pánty, vola postavilo do pitvora, koňa do izby za dvere, moriaka poslalo na pec, kačicu pod lavicu, raka do krhly a samo zahrabalo sa do pahreby; svetlo vyhasili.

Zbojníci dôjdu a svetla v chyži nevidia. "Čo či tá baba zaspala, či čo je to?"

Nazbýjané veci na hromadu položili. Najväčší z nich a pobral sa dnu. Vstúpi do pitvora. Tu vôl vezme ho na rohy a hodí otvorenými dvermi do izby. Tam spoza dvier buchne kôň doňho kopytom.

"Ej, kýže je toto čert? Počkaj, hneď ti posvietim do očí!" rečie zbojník a skočí ku pahrebe, že svetlo roznieti.

Ako rozhrnul pahrebu a začal fúkať, pripieklo žeravé uhlie na vajce. Fúk! puklo nafúkalo zbojníkovi plnú tvár i oči horúcim popolom. Ako podstrelený skočil ku krhle, že si tvár i oči vymyje. Ale ako načrie rukou, chytí mu rak prsty do štipcov. Zbojník trhne rukou, prevrhne krhlu! Na ten hurt strepoce kačka krídlami a zakáčka: ták, ták, ták! Moriak zahrmotí na peci lopatami a kývajúc hlavou, zahudruje: hudrý, hudrý! Kôň ešte len teraz vyhodil zadnými nohami náležité zbojníkovi do chrbta a vysotil ho do pitvora, tam vzal ho zasa vôl na rohy a vymrštil von na dvor; k tomu všetkému kohút na pántoch celým hrdlom sa ozýval: kikirikí!

Došliapaný, doráňaný zbojník doletel ako bez duše ku kamarátom. "Ká skaza robí sa to tam?" opýtajú sa ho títo. "Bisťuže, tam je veru zle." Všetko im rozpovedal.

Nečakali zbojníci, kým by to všetko vyhrnulo sa na nich z chalupy, ale pobrali päty na plecía a zanechali tam aj všetko, čo kedy nazbýjali.

Naši tovariši zasadli si potom k stolu a k hotovému jedeniu. Jedli pili, hodovali.

Potom nebudaj každý pošiel svojou stranou a neviem, kedy zídu sa zasa takto dovedna, ako tu boli zidení k jednému majstrovskému kúsku.

Pracovný list – Ako išlo vajce na vandrovku

1. Vypíš zvieratá, ktoré vystupujú v príbehu

.....

.....

.....

.....

2. Vymaľuj hviezdičku, v ktorej je správne uvedené, koľko bolo zbojníkov

3. Porozmýšľaj a napíš, prečo sa všetci vybrali do sveta?

.....

.....

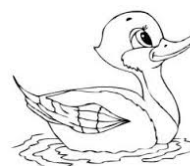
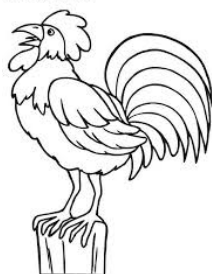
.....

4. Vymyslí iný názov rozprávky

.....

5. Pospájaj, ako sa zvieratká pridávali k Vajcu. Čierno-biele obrázky vymaľuj.

OnalivskyZdarma.sk

HT13180299KWA2Z2Z

I-Creative.cz

6. Koľkokrát sa v texte nachádza slovné spojenie – Idú, idú
7. Pomenuj postavy z rozprávok – zistíš ktorý je zbojník?

.....
.....
.....
Úlohy na doma – porad' sa s rodičmi

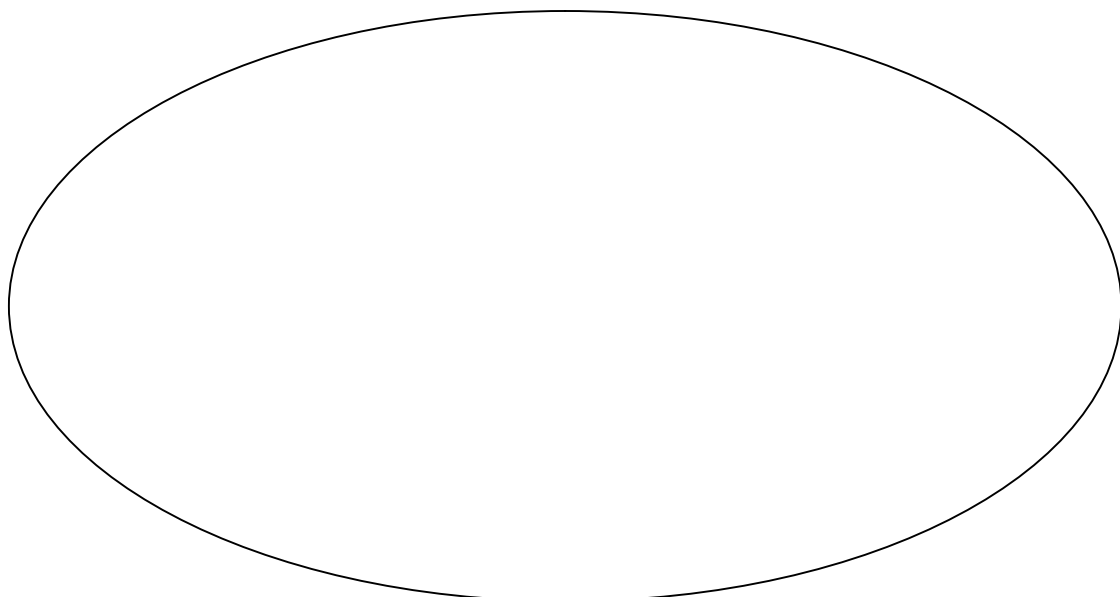
8. Nahrad' slovo tovariš iným slovom

tovariš

9. Vysvetlí vetu: „**Za starých čias** išlo vajce na vandrovku“.

.....
.....
.....
.....

10. Nakresli les s chalúpkou

2. CIGÁN ČERTA OŠIALIL

Išiel čert k babe, aby mu dala jesť, že už dobre od hladu kopytá nevytrčí. Ona dala mu vajce. Ale keď ho prehltol, nastrašila ho, že to vajce bolo zaviazané, a tak aby hotovil sa, že zľahne a bude mať chlapca. Nastráchaný čert pribehol k Cigánovi do poľa, kde tento svine pásol. Prosil ho, aby mu pomohol.

"Oj, vďaka ti spomôžem," hovorí Cigán, "len si ľahni horeznačky."

Čert si ľahol a ten pľask ho po bruchu, že ho hneď vo dve hubky skrčilo od toho úderu a zjajknúť mu ani nedalo, čo mu hrdlo zatislo. V tom ale vyskočil z blízkeho krovia tým pľaskom naplašený zajac a utekal poľom do hory. Cigán ukazuje ho čertovi:

"Či vidíš, tamto zaberá tvoj chlapec; toho viac nemáš čo obávať sa, že by vrátil sa ti."

"No, chlap si!" chváli ho čert a Cigán na to: "Veru som chlap! Či by si takto nemal vôľu skúsiť sa so mnou?"

"A prečo by nie!"

"No," rečie náš cigán, "kto z nás vytlačí zo skaly mlieko?"

Čert schytí žabicu a ako ju stisol, všetka rozmrvila sa mu v hrsti. Cigán ale ukradomky vložil do mlieka omočený chlieb medzi dve skaly a vytlačil z neho mlieko. Čert naľakal sa ho; ušmykol a nestavil sa iba pri svojej materi.

A mať hovorí mu: "Čože si taký naplašený?"

"Takto a takto," rozpovedal čert, ako povodilo sa mu s Cigánom.

"Ej, to je nedobre," rečie čertova mať. "Ten Cigán oddal by sa hockedy do teba, ty toho musíš skántriť. Id' ešte raz k nemu a daj sa s ním na skusy! Ak vydrží, dáš mu za vrece peňazí, ak nie, zmámiš ho."

Dobre. Bežal čert k Cigánovi: "Cigán, hybaj sa ešte raz na skusy! Dám ti za vrece peňazí, ak vydržíš. Ak nie, zmámim ťa."

"A veď dobre, keď tak chceš," povedal Cigán.

Prvé dali sa na to, kto viac slivák unesie. Čert oberal do košov a Cigán začal z koreňa vyvracať celé stromy a ukladal na hromadu.

"Čože ty to robíš?" diví sa mu čert.

A Cigán vraví:

"Čože mám motkať sa s každou márnou slivočkou? Takto si zaberiem odrazu všetko, aj teba s tým stromom, čo na ňom dučíš - a zanesiem domov."

Naľakal sa čert, že by takto prišiel o celú záhradu, ba ešte aj s ním samým zle by malo byť: "Nuž," rečie, "nechajme toto tak a poďme skusovať sa na inšie."

Druhé dali sa na to, kto viac dreva unesie. Čert začal horu rúbať a veru tá len zmizla pod jeho sekerou. Cigáň vzal dlhý povraz a začal opasovať celú horu od duba k dubu.

"Čože to ty zasa vystrájaš?" spytuje sa čert.

"Nič," odpovedá Cigáň, "len nechce sa mi po každom polienci na plece klásť, nuž takto opášem si celú horu, potrhnem a odnesiem si od koreňa."

Nalákal sa čert, že by prišiel o horu, nechali aj to tak.

Tretie bolo, kto viac vody unesie. Čert pozbieral vari všetky sudy zo sveta a naberal tej vody, aby mu ani kvapka neušla z nej. Cigáň nabral dosák a brvien a jal sa hatať celý potok.

"Čože haceš?" spytuje sa čert.

"Čože by som hatať?" odpovedá Cigáň. "Zastavím všetky vody a unesiem si preč odrazu."

Nalákal sa čert, že príde o všetky vody.

"Daj," povedá, "pokoj a radšej si len vezmi za vrece peňazí. Tu sú ti!"

Cigáň vzal si za vrece peňazí a nebolo mu treba viac s čertom skúšať sa, lebo ten umkol kade ľahšie!

Pracovný list – Cigán čerta ošialil

1. Ktoré postavy vystupujú v príbehu?

.....
.....
.....

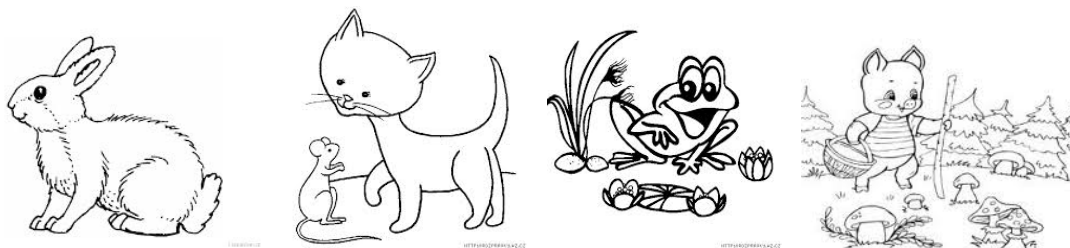
2. Koľkokrát prekabátil Cigán čerta a ako?

.....
.....
.....

3. Aké vlastnosti mal Cigán:

.....
.....
.....

4. Vymaľuj zvieratká, ktoré vystupovali v rozprávke.

Úlohy na doma – porad' sa s rodičmi

5. Porozprávaj príbeh rodičom a spoločne vymyslíte, niekoľko ďalších úloh, ktoré by ste dali Cigánovi.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Nakreslí, o čom si čítal:

3. KOZA ODRATÁ A JEŽ

Bola koza rohatá, do pol boka odratá; utekala horami a kryla sa dierami. Skryla sa do líščeji diery. Tu prišla liška domov a chcela si vojsť do diery. Tu ti jej už cudzí zver v brlohu. A dvíha sa hore, dupoce nohami a volá: „Ja som koza rohatá, do pol boka odratá; cupy-lupy nohami, prebijem ta rohami“.

Zľakla sa liška, utekala, nariekala po horách. Stretne ju vlčko: "Čo plačeš, líštička, sestrička?"

"Ach, vlček, braček, akože by som neplakala? V mojej diere divné zviera!"

„Pod', ja ti ho vyženiem!" "Šli spolu ku diere a vlčko zavolať: Kto si, zvere, v líščeji diere? A koza zadupoce: „Ja som koza rohatá, do pol boka odratá; cupy-lupy nohami, prebijem ta rohami“.

Zľakol sa i vlčko. Oba utekali a nariekali po horách. Stretne ich medveď: "Čo plačeš, líštička, sestrička?"

"Ach, môj milý medveďu, daj labu, akože by som neplakala? V mojej diere divné zviera!"

"Pod', ja ti ho vyženiem." Šli všetci ku diere a medveď zavolať: „Kto si, zvere, v líščeji diere“?

A koza zadupoce: „Ja som koza rohatá, do pol boka odratá; cupy-lupy nohami, prebijem ťa rohami“.

Zľakol sa aj medveď. Utekali, nariekali po horách. Stretne ich ježa: "Čo plačeš, líštička, sestrička?"

"Ach, akože by som ja neplakala? V mojej diere divné zviera - a my všetci nemôžeme ho vyhnať!" "Pod'te, veď ho ja vyženiem".

"Ach, ty ježa, malé biežä, čože by si ty? Veď sme tam už my boli, kráľovia, pánovia, a nič sme nevykonali", rečú tamtí. A ono im: "Hoc som ježa, malé biežä, predbehnem vás ta!" A bežalo, bežalo, lebo skrčilo sa do gule a tak kotúľalo sa dolu horou. Tí už len za ním. Príde ono ku diere a zavolať: „Kto si, zvere, v líščeji diere“? A koza zadupoce: „Ja som koza rohatá, do pol boka odratá; cupy-lupy nohami, prebijem ťa rohami“.

„A ja som jež - prebijem ťa tiež“! zvolá tento a zagúľa sa dnu do diery a začne kozu do toho odraného boku pichliačmi pichať. Zbliakla koza od bolesti a vyskočila von.

Od tých čias líštička býva spokojne vo svojej diere. Ježko ale mal tiež neďaleko diery, tam uložil sa na mäkké a hrýzol plánočky, čo si podjeseň bol nazbieral.

Pracovný list - Koza odratá a jež

1. Vypíš postupne všetky zvieratká, ktoré pomáhali líške

.....
.....
.....

2. Prečo poprosila líštička zvieratká o pomoc ?

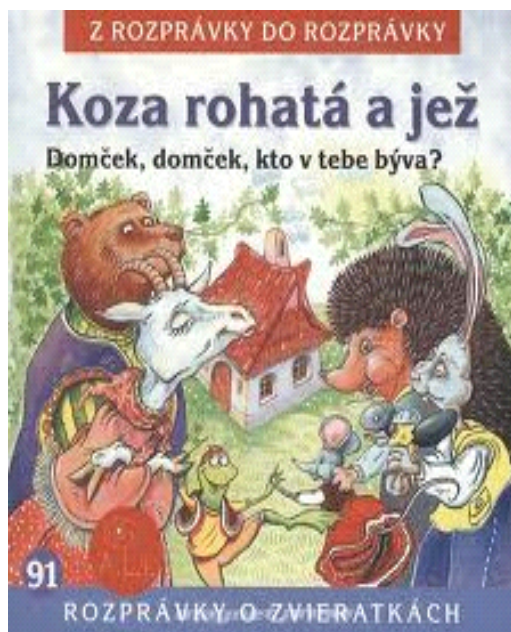
.....
.....
.....

3. Čím sa živí medveď, líška a vlk?

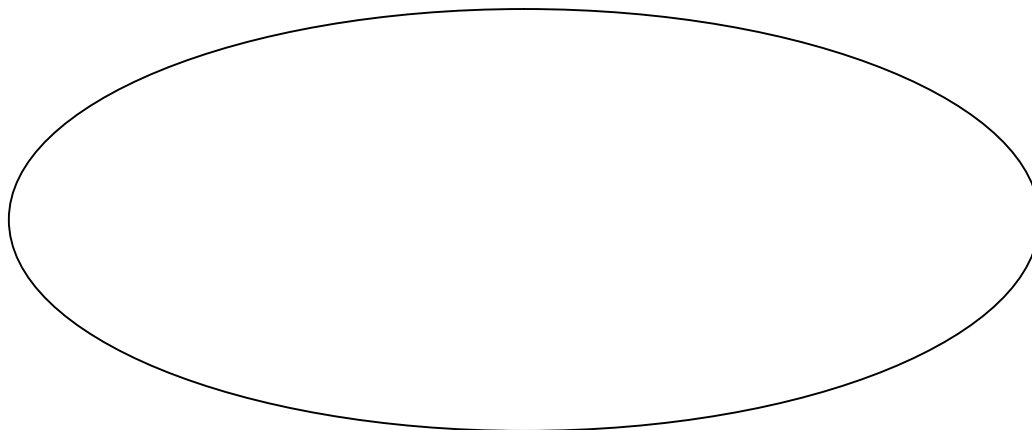
.....
.....

4. Čím sa živí

Ježko.....
Koza

5. Nakreslí, tri zvieratká, ktoré žijú v lese:

Úlohy na doma – porad' sa s rodičmi

6. Zistí, aké rozprávky poznajú tvoji rodičia:

.....
.....
.....
.....

4. MEDVEĎ A KOMÁR

Zišiel sa medveď s komárom. Povie medveď: „Ty, komár, ty sadneš na každé stvorenie a naciaš sa, povedz mi, aká krv je najsladšia?“

Povie mu komár: „A veru je ľudská krv najsladšia.“

Dobre; vybral sa medveď na tú ľudskú krv.

Postretne chlapca: „Stoj! Či si ty človek?“

„Ja ešte len budem!“ podskočil si chlapec hrdo, akoby bol chcel podrásť hneď na celého človeka.

„No, len si poskakuj,“ mrmlal medveď, „z toho mi i tak nič, čo ešte len bude.“

Ide ďalej, stretne žobráka:

„Stoj! Či si ty človek?“

„Ja som už bol!“ zakašlal žobrák a ukrčil sa, aby ho vidieť nebolo.

„No, len sa krč,“ mrmlal medveď; „čo už bolo, z toho mi ani toľko.“

Ide, ide, stretne husára na koni:

„Stoj! Kto si?“

„Človek s hlavou!“ zahrnel husár a popchol koňa.

Ale medveď sa rozbehol za ním, len doňho a doňho. Tu zvrtol sa husár a prosto do medveďa palošom, ťal mu do živého, že len tak revala krv z neho. Medveď nebral na žart a ukázal husárovi päty. Husár, nelenivý, strhol ešte karabín z pleca a vypálil za ním.

Zišiel sa medveď zasa s komárom: „Ty, komár, ty môžeš mať pravdu, že je ľudská krv najsladšia. Aleže ma viacej nenavnaď na ňu!“

„Nuž a prečo?“ smial sa komár.

„Nuž preto, že človek nežartuje. Ešte len oddával som sa doňho, už ti vyplazil na mňa jazyk, ale taký veľiký, čo ma aj na siahu pred sebou ním zasiahol, a taký ostrý, čo mi vnikol až do kosti. Už som ho potom i tam nechal, ale ten obrátil sa ešte, zapľuval za mnou a vari jasnou strelou chriakol mi do boka, že som mal skapať od bolesti; ešte mi aj teraz pod kožou speje!“

Svižný komár triasol sa od smiechu na neokrôchanom medveďovi, len toľko, že ho nepuklo.

Ale to, vraj, už nemôže byť, lebo nemá sadla, trebárs z každého stvorenia krv cicia.

Pracovný list - Medved' a komár

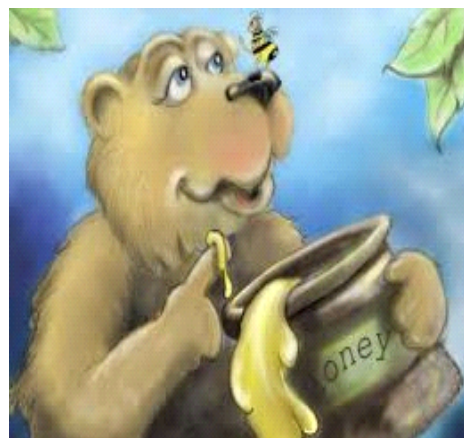
1. Vymaľuj srdiečka so slovami, ktoré sa nachádzajú v rozprávke

2. Prepíš písaným písmom posledné dve vety v rozprávke :
Svižný komár triasol sa od smiechu na neokrôchanom medved'ovi, len toľko, že ho nepuklo. Ale to, vraj, už nemôže byť, lebo nemá sadla, trebárs z každého stvorenia krv cicia.

.....
.....
.....
.....
.....

3. Vymyslí, aké meno by si dal/a :
Medved'ovi
Komárovi

4. Spoj správnu odpoveď:

Ludská krv je zelená
 červená
 modrá
 žltá
 biela

5. Nahrad' farebné slová podobnými slovami, aby sa význam nezmenil. Vety napíš.

Zišiel sa medved' s komárom.

Medved' išiel ďalej a stretol **žobráka**.

Husár, nelenivý, strhol ešte **karabín** z pleca a vypálil za ním.

Úlohy na doma – porad' sa s rodičmi

6. Ako sa chránime pred komármi, aby nás nepoštipali?

.....
.....
.....

5.MEDOVNÍKOVÝ DOMČEK

Kde bolo, tam bolo, boli raz dve deti. Boli to braček a sestrička. Braček sa volal Janko, sestrička Marienka. Mali sa veľmi radi a vždy chodili spolu. Bývali na kraji hory u dobrej mamky. Raz Janičko povie dobrej mamke: "Mamička-mamička, pust'te nás na jahody!" "Ale nie, synček!" odpovie mamka. "Hora je veľká. Zašli by ste hlbšie, zatárate sa mi. Akože vás v takej hore nájdem?" "Nebojte sa, mamka!" vraví Janko. "Budeme sa len krajíčka držať!" Nedali deti pokoja. Na veľa prosenia ich mamka pustila. Vzali krčiaztek a šli.

Oberajú deti jahody, oberajú. Tri do úst - jedna do krčiazka. Najprv sa držia len krajíčka. Ale čím ďalej od neho, tým sú jahody chutnejšie. Tu červená ako krv - tam veľká ako bombolec! Behajú, výskajú. Hora sa ozýva. Už sú v nej hlboko - a ani nevedia. Naoberali krčiaztek dovrchu a chcú sa vrátiť. Hľadajú chodníček - chodníčka niet! Volajú deti, nariekajú, majú strach. Hora je hustá a tmavá. Ach, prečo nedali lepší pozor? Kde je ich domček? Kde mamička?

Pomaly sa zvečerieva. Deti idú, idú - necítia si nožičiek. Naveľa sa dostali na polianku. Pomaly vyšli hviezdy - prišla noc. Na druhom konci polianky zbadajú svetlo. Ej, ale sa potešili! Hneď bolo po únave! Rozbehli sa za svetlom. Naraz len stojí pred nimi maličký domčúrik. Na nebo vyšiel mesiac a pekne ho ožiari. Je ticho. Deti nevedia, čo spraviť.

"Zaklop na oblôčik!" pošepne Janko sestričke. "Ja sa bojím," odpovie sestrička šeptom. "Ktovie, či tam zlí ľudia nebývajú. Sadnime si radšej sem na podstienku. Tu prenocujeme a ráno pôjdeme domov." Deti sa uvelebili na podstienke. Boli hladné a triasli sa zimou.

"Marienka!" šepne Janko, "ja som ti strašne hladný!"

"Aj ja!" odpovie Marienka tíško. "Už by som vari aj túto stenu hrýzla!"

A čo vraví, to i spraví.

Odlúpi kus steny - dá do úst. Ťaj, to je dobrota! Nože, Janko, okús! Hryzká Janko, hryzká Marienka. Je to dobré ako chlieb, sladké ako medovník. A tak oni lúpali stenu, lúpali - až odrazu: chrup! Prelúpali diery do izby. Z jednej strany múru deti, z druhej - akási stará tetka. Deti sa trasú od strachu, tetka sa usmieva:

"Á, vitajte, detičky!" povie im sladko. "Už vás dlho počúvam, dlho tu čakám. No, pod'ťe dnu!" I chytí deti za rúčky a jedno za druhým vtiahne do izby. Joj, či sa len deti báli!

"My chceme k mamke!" rozplačú sa.

"Pôjdete, cipky, pôjdete!" chlácholí ich stará. "Ale kdeže teraz? Je noc, do rána ostanete u mňa." I predložila ona deťom večeru, postlala v bielej postielke.

Deti sa utíšili a pomaly sa prestali báť.

Hej, lenže to nebola dobrá tetka! V ústach mala med, ale v srdci jed. Bola to zlá ježibaba a tento medovníkový domček čarami postavila. Ako lapajú rybky na udicu, tak ona lapala na medovník zatúlané deti. A teraz, keď ich mala v domčeku, povedala si: "Najprv zjem chlapčeka, potom i dievčatko. Kým sa chlapec vykrmí, dievča mi bude slúžiť."

A naozaj. Ráno, len čo svitlo, drme ježibaba Marienku za plece a kričí: "Daromnica, hore sa! Poriad' izbu, zameť dvor!" A chlapčekovi sladko: "Vstankaj, chlapček, pôjdeš so mnou!"

Nebožiatka deti povstávali. Marienka sa musela pustiť do riadenia, Janko šiel za ježibabou. Od toho dňa musela Marienka všetko robiť a Janko sedel v krmníku. Ježibaba Jankovi vyvárala, vypekala. Marienka mu to nosila, a kým Janko jedol, rozprávala mu o ježibabe. Tak Janko vedel o všetkom, čo sa v domčeku robí.

Raz Marienka prišla veľmi smutná: "Ej, braček, je zle-nedobre! Tá striga mi povedala, že ťa kŕmi na pečienku. Dnes príde pozrieť, či priberáš. Ale keď ti povie, aby si ukázal prst, vystrč ty vždy tento košťalik!"

A Marienka podala bračekom košťalik, ktorý si on hneď schoval. Onedlho príde ježibaba ku chlieviku.

"Janko, ukáž prst cez škáru!" povie sladkým hlasom. No Janko už vedel, čo je. Namiesto prsta prepchal cez škáru košťalik. Ohmatkáva ježibaba košťalik, krúti hlavou. Ba vyťahne z vrecka aj akýsi žabikláč a pidliká ním košťal, pidliká. "Ťaj, aký si chudý!" vraví nespokojne. "To ťa musím ešte pokrímiť! Zajtra ťa sestrička trocha povožíka po slniečku. Keď sa prevetráš, bude ti lepšie troviť." A baba nič nezbadala, lebo bola veľmi nedovidná.

Na druhý deň, ako ježibaba rozkázala, tak Marienka vykonala. Prišla s táčkami, usadila do nich Janka a vozíkala ho po dvore.

Takto to šlo niekoľko dní. Ježibaba vždy chodila ku chlieviku a Janko vždy ukazoval košťalik. Lenže blížil sa voľáky strigônsky sviatok, a ježibabe zachcelo sa hostiny. Už nedbala, že má Janko prštek ako trň. Včasráno rozkázala Marienke:

"Nanos dreva, rozkúrim pec! Dnes bude Jankovi treba horúca postieľka. Rúčky chrum, nožky chrum, kožtička červená!" a ježibaba tancovala od radosti.

No Marienka už vedela, čo sa chystá, a bola smutná. Len čo mohla, vykradla sa ku chlieviku, zabúchala na dosku:

"Janíček-braček, zle je! Drevo v peci horí, striga hody strojí. Nože pozor daj! V ničom strigu neslúchaj!"

Predobedom ježibaba už nedala Janka vozit' sestričke. Vypustila ho sama z chlieva a za ruku ho viedla pred pec. Z pece šla horúčava. Pred ňou stáli táčky. Ale táčky boli železné.

"Hop, to je už nie dobre!" pomyslel si Janko. A tu mu len ježibaba povie:

"Diet'a moje, sadni si na táčky!"

No Janko už dával pozor. Urobil sa nevedomý. Díval sa na táčky a povedal:

"A keď ja neviem, ako! Ukážte mi vy, tetuška!"

A tu si chytrá ježibaba sadne, rozkladá sukne a sprostému chlapčekom ukazuje: takto a takto!... No len čo sa ježibaba dobre usadila, pochyť Janko táčky a zvolá:

"Tiskaj, sestrička!" a tu obaja milú ježibabu šups do rozpálenej pece!

Juj, začala ježibaba vrieskať! Hrní sa von, ale deti vzali z kúta metlu a do nej! No a to bolo ich šťastie! Lebo metla mala tú moc, že z jej prútikov sa porobili dlhé ihly, ktoré z pece nikoho von nepustili. Nadávala ježibaba, všetko zlé sľubovala, ale čože! Kde sa vrhla, všade sa len hrozne popálila. Hrabala sa z pece i ponad pahrebu, ale chytili sa sukne na nej a začala celá horieť. Tak ona horela, horela - až zhorela celkom na uhol'.

A hľa, div divúci! Medovníkový domček odrazu zmizol, akoby ho dľaňou zotrel! Polianka stála tu holá a na nej dve deti.

A slniečko svieti rovno na chodníček, čo sa tu prepletá pomedzi stromy.

"Ááá!" zvolá Marienka prekvapene. "Kde sa tu vzal tento chodníček?! Koľko som sa ho ja márne nahľadala!"

Nuž ale ako ho aj mohla vidieť, keď to všetko ježibaba čarami tak zamotala! Upekla sa ježibaba - stratili sa i jej čary. Detičky si poskočili a pustili sa chodníkom. Išli, išli - a po veselom putovaní vrátili sa pekne domov. Ej, bolo to za stretnutie! Mamička ich ešte vždy oplakávala - a tu naraz len keď jej prikvitnú! Objímala ich, bozkávala a plakala už od radosti. Za neposlušnosť by si boli zaslúžili trest - ale kto by na takú vec myslel v toľkom šťastí?

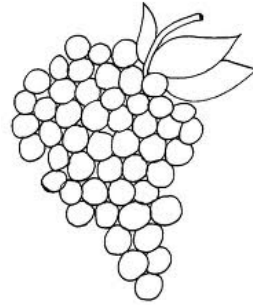
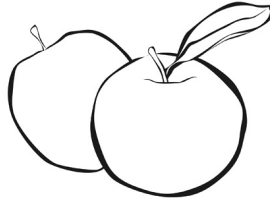
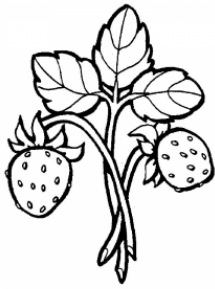
I detičky boli šťastné. Od radosti, že sú doma, uviazali mačke na chvost zvoniec, naháňali ju sem i tam, zvonček zvonil bomibam - a už je tej rozprávke koniec!

Pracovní list – Medovníkový domček

1. Ako sa volali deti ?

.....

2. Vymaľuj, čo zbierali deti v lese

3. Vysvetli vetu: **Ježibaba mala v ústach med a na jazyku jed.**

.....
.....

4. Aký plán mala ježibaba s Jankom ?

.....
.....

5. Jankovi s Marienkou sa podarilo ježibabu prekabátiť. Vieš ako to urobili?

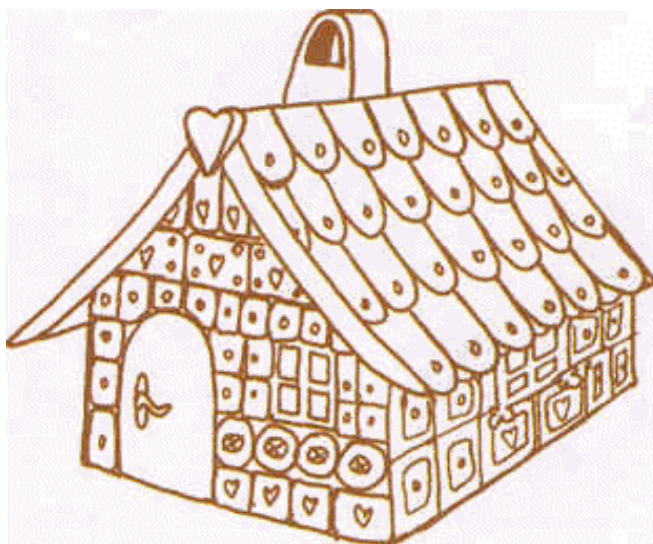
.....
.....
.....

Úlohy na doma – porad' sa s rodičmi

6. **Prečo je nebezpečné stretávať sa s cudzími ľuďmi alebo ich navštevovať?**

.....
.....
.....

7. **Vymaľuj perníkovú chalútku:**

6. VLK A SEDEM KOZIATOK

Kde bolo, tam bolo, voľakde len bolo - bola jedna hôrka, v tej hôrke lúčka, na lúčke domček a v domčeku prebývala stará koza. Celá bola biela, len pod okom mala škrvny.

Táto koza mala sedem utešených kozliatok.

Odchodí koza na pašu a prikazuje kozliatkam: "Deti moje, nože dnu nikoho nepúšťajte; prišiel by vlk a zmárnil by vás. Otvorte len mne, keď vám zaspievam pesničku:

*Kozliatka maličké, otvorte mamičke,
nesie vám, nesie vo vemene mliečičko,
nakrmi vás sienkom, napojí vodičkou.*

Kozliatka mamičke všetko prisľúbili, ale čože? Vlk už dávno tajne chodieval k domčeku. I teraz sa pritajil pod oblokom a všetko vypočul. Veď ja jej pesničku už viem, pomyslel si. Počkal, pokým stará zájde až do hory, potom sa chytrý rozběhol k dverám domčeka.

Vlk bol hlúpy. Nazdal sa, že keď sú kozliatka ešte maličké, ľahko ich oklame. I hrozným hlasom zareval:

*Kozliatka maličké, otvorte mamičke,
nesie vám, nesie vo vemene mliečičko,
nakrmi vás sienkom, napojí vodičkou.*

Lenže kozliatka už boli naozaj múdre. Ako počuli vlkovu popletenú pesničku, začali sa smiať a zavolali: "Vlk si, vlk, a my ťa nepustíme! Naša mamička má tenšie hrdlo, aj pesničku inakšie spieva."

A vlk počul, ako sa v chyžke veselo na ňom smiali.

"No, ten smiech vám nedarujem!" povedal si vlk a nahnevaný uteká ku kováčovi. Ešte bol ďaleko, už na nebo volal: "Kováč, kováč, ukuj mi tenšie hrdlo!"

Vyjde kováč vlkovi naproti a povie: "Ba netáraj! Načože je tebe tenšie hrdlo?"

"Nespytuj sa, ale kuj, lebo ťa naskutku zjem!" odvrkol vlk.

Tak či tak, no kováčovi sa nechcelo pod vlkove zuby. Položil vlka na nákovu, chytil kladivo do ruky a buch z jednej, buch z druhej strany, koval tenké hrdlo.

Lenže vlk bol netrpezlivý a ušiel skôr, ako kováč hrdlo dokoval. Beží zase horou a cestou si kozinu pesničku opakuje.

Zastane vlk po druhý raz pred dvermi domčeka a teraz už pozorne zaspieva:

*Kozliatka maličké, otvorte mamičke,
nesie vám, nesie vo vemene mliečičko,
nakrmi vás sienkom, napojí vodičkou.*

Počúvajú kozliatka, počúvajú, aký je to zase spev. Hlas ani hrubý, ani tenký - nie, to nie je mamička. A preto odpovedajú:

"Vlk si, zase len vlk, a my ťa nepustíme! Nenazdaj sa, že nás oklameš. Pesnička je mamičkina, ale hlas je veru tvoj. Naša mamička má ešte tenšie hrdielko." A neotvorili.

"Aké ti mi tu, vraj ešte tenšie!" napáli sa vlk. "A či ma ten kováč ešte dost' neutlíkol kladivom?"

Lenže márne sa zlostil, márne pajedil. Ak chcel kozliatka oklamať, musel znova na nákovu. Voľky-nevoľky sa rozbehol znova ku kováčovi. Len aby ho našiel doma.

Našťastie tam kováč bol a vlk na neho zakričal už z prahu:

"Kováč, kováč, aké hrdlo si mi to ukoval?"

"Ako dlho si vydržal na nákove, také ti je hrdlo."

"No dobre. Tak ukuj mi ho ešte tenšie!"

"Hybaj na nákovu!" povedal kováč a ukoval vlkovi celkom tenké hrdlo.

Keď bolo hrdlo hotové, vlk sa ponáhl'al zase k domčeku. Už po tretí raz zastane pri dverách a spustí tenulinkým hláskom:

*Kozliatka maličké, otvorte mamičke,
nesie vám, nesie vo vemene mliečičko,
nakými vás sienkom, napojí vodičkou.*

Ale najstaršie kozliatko bolo veľmi múdre. Hneď poznalo vlka, podoprelo chrbátikom dvere a povedalo:

"Veru si ty nie naša mamička, a my ťa nepustíme."

"Ba veru je to mamička!" škriepili sa mladšie kozliatka.

"Vravím vám, že nie je!" volalo najstaršie.

"Neškriep sa!" okríkli ho mladšie. "Je to naša mamička, nuž pust' me ju, lebo sme hladné."

I odstrčili to najstaršie odo dverí a otvorili.

Tu namiesto mamičky skočí do izby vlk a vycerí zuby!

Jaj, to bolo strašné! Úbohé kozliatka sa zľakli a rozpýchli sa ako kurence. Chceli sa skryť pred vlkom, ale ten všade za nimi. Jedno sa skrylo pod lavičku - našiel ho. Druhé za poličku - aj to našiel. Tretie, štvrté - všetky našiel, pochytil a pohltal. Len jedno jediné skrylo sa do piecky a zakryté dvierkami vlk nezbadal.

Po takejto hostine sa vlk poobližoval a spokojne vyšiel z domčeka. Dvere nechal otvorené, lebo od toľkých kozliatok ostal taký široký, že sa ledva cez ne prepchal.

"Ej, či by som teraz pil!" pomyslel si.

A tak šiel z nohy na nohu k studničke zapíť tú pečienku.

Príde stará koza domov, dvere nájde otvorené, hneď ju chytí strach:

"Jaj, preboha, čo sa tu porobilo!" Hľadá, bľací, vyvoláva deti - no nikde šuchu ani ruchu. Až navel'a vystrčí to najstaršie kozliatko hlavu z piecky:

"Mama, mama, a či ste to ozaj vy?" neverilo chúď'a.

"Veru som ja, dieťa moje. A kdeže sú ostatné?"

"Jaj, mama moja, kdeže sú tie! Prišiel vlk, spieval vašu pesničku, nuž otvorili mu a on ich požral. Všetky požral, iba mňa nenašiel, lebo ma v piecke nebolo vidno."

Ako to koza počula, prestala nariekať a pod' ona za vlkom! Dobešla ho práve, keď začal schádzať k studničke. Ej, či mu tá dala! Zadupkala nohami, podhodila si ho rohami a mlátila a bila, koľko sa doň pomestilo. A vlk, taký prejedený, ani sa bránil nemohol. Nakoniec ho tak poklala rohom, že sa hneď vystrel.

Koza vlkovi chytro brucho rohom rozpárala, kozliatka povyberala, v studničke poumývala a ponapájala. Našťastie vlk ich nepochrúmal, ale také celé hltal a ešte sa vody nenapil.

Kozliatka hneď prišli k sebe a začali veselo poskakovať.

A ktože mal väčšiu radosť ako stará koza? Šťastná mať si odviedla detičky domov, aby sa mohli vyrozprávať. Ale od toho dňa kozliatka mamičku vždy poslúchali a vlkovi nikdy viac neotvorili.

A na vrbe rozhojdal sa zvonec, že je našej rozprávočke koniec.

Pracovný list – Vlk a sedem kozliatok

1. Prepíš pesničku, ktorú spievala mamička – kozička
*Kozliatka maličké, otvorte mamičke,
nesie vám, nesie vo vemene mliečičko,
nakými vás sienkom, napojí vodičkou.*

.....
.....
.....

2. Kto pomáhal vlkovi, aby mal tenšie hrdlo? Vyber správnu odpoveď.

3. Napíš, ktoré **zvieratká** vystupovali v rozprávke:

.....
.....

4. Na ktoré zvieratko sa ti najviac podobá vlk a na ktoré kozliatko? Pomôž si obrázkami:

VLK sa podobá na

.....
.....

Kozliatko sa podobá na

.....
.....

Kamzik vrchovský

Diviak lesný

Líška hrdzavá

Srna lesná

Nemecký vlčiak

Medveď hnedý

5. Úlohy na doma – porad' sa s rodičmi

Nakresli domček, v ktorom bývali kozliatka s mamičkou

7.0 TROCH PRASIATKÁCH

Žili raz tri prasiatka, ktoré bývali v lese. Vlk trávil celý deň tým, že ich sledoval, pretože ich chcel zjesť!

Najstarší brat vravel mladším: „Musíme postaviť tri domy, aby nás vlk prestal prenasledovať. Začnem stavať ten môj. Najstaršie prasiatko sa rozhodlo postaviť svoj dom z tehál.

Najmladšie prasiatko, ktoré bolo veľmi lenivé, sa ho rozhodlo postaviť zo slamy.

Prostredné prasiatko svoj domček stavalo z dreva. Ale keď videlo, že mladšie prasiatko svoj dom už dokončilo, povedalo: „Počkaj! Poskladám ešte tieto štyri dosky a pôjdem sa s tebou hrať.“

Na druhý deň ich vlk znovu špehoval. Začal naháňať najmladšie prasiatko, ktoré bežalo a bežalo, až pokým sa mu nepodarilo ukryť vo svojom dome zo slamy.

„Poslúchol som vo všetkom môjho staršieho brata. Teraz musím zavrieť dvere a vlk sa bude musieť pobrať preč,“ pomyslelo si.

Ale vlk zaraz zistil, že domček zo slamy nie je veľmi pevný. Začal silno fúkať a v okamihu sa domček zrútil!

„Pomoc! Pomoc!“ kričalo prasiatko, kým utekalo z plných síl, aby sa ukrylo v drevenom domčeku. Prasiatko z dreveného domčeka počulo, že jeho brat prosí o pomoc. Utekalo mu otvoriť dvere, aby vliezlo a zachránilo sa pred papuľou vlka. „Utekaj, braček! Utekaj rýchlejšie, bež, lebo ťa o chvíľu dobehne!“ reval naňho, zatiaľ čo mu podával paprčku. Avšak vlk si hneď všimol, že ani tento domček z dreva nie je veľmi dobre urobený... „Zbúram ho jedným kopnutím!“ povedal spokojne. Drevený domček sa okamžite zrútil.

A tak sa prefíkanému vlkovi podarilo dolapiť prasiatka. Strčil ich do vreca a uviazal ho, aby nemohli ujsť, pokiaľ uloví ich staršieho brata.

„Akonáhle chytím vášho brata,“ vraví im olizujúc sa, „prichystám si chutnú večeru!“

Najstaršie prasiatko práve vykúkalo z okna, keď si uvedomilo, že vlk kráča smerom k jeho domu. „Jasné,“ pomyslelo si, „určite už dolapil mojich bratov a teraz si ide po mňa, aby nás všetkých troch zjedol. Mám pre neho malé prekvapenie!“

Vlk sa vo svojej namyslenosti domnieval, že ten dom je tiež taký krehký ako tie ostatné dva. V plnom behu vrazil do dverí, aby ich rozbil.

„Au, au! Och, och!“ ujúkal. Takmer si zlomil rameno a... pevné dvere sa dokonca ani len nepohli! Múry tehlového domu boli také odolné, ako prasiatko predpokladalo. Preto si vlk zaumienil ísť dovnútra komínom, v ktorom sa kúrilo!

„Ako sa ti páči prekvapenie, ty jeden podliak?“ spýtalo sa prasiatko rozdúchavujúc oheň, aby vrela voda v kotle viac a viac.

A tak vďaka práci a úsiliu najstaršieho prasiatka sa všetci traja zachránili a vlk bol poriadne potrestaný.

„Au, au! Nikdy viac už nebudem prenasledovať tieto prasiatka!

„Ďakujeme, braček!“ povedali naraz prasiatka.

„Zachránil si nám život!“ dodalo mladšie prasiatko. „A teraz poďme postaviť také pevné domy, ako je ten tvoj!“

Medzitým vlk tak zavýjal, že ho bolo počuť dokonca v najhlbšom lese.

Pracovný list – O troch prasiatkach

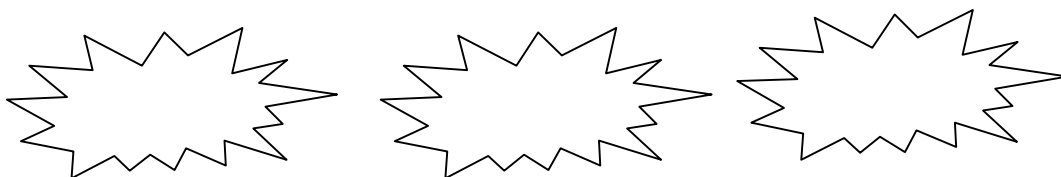
1. Z akého materiálu stavali prasiatka svoje domy?

Najmladšie prasiatko si postavilo dom z

Prostredné prasiatko si postavilo dom z

Najstaršie prasiatko si postavilo dom z

2. Vymyslí mená, ako by sa mohli volať prasiatka

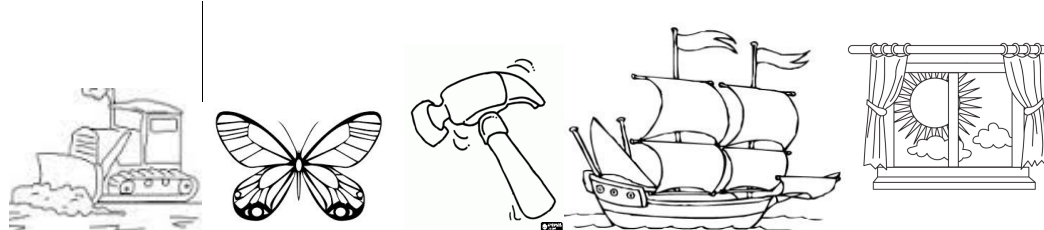
3. Aké vlastnosti malo najstaršie prasiatko?

.....
.....

4. Ktorý z týchto ľudí nepracuje na stavbe domu. / Nesprávne prečiarkni/

kuchár	klampiar	účtovník
murár	maliar	pokrývač
traktorista	obkladač	predavač
pekár	zámočník	železničiar
horár	automechanik	lekár
tapetár	kováč	šofér

5. Vymaluj, čo potrebujeme pri stavbe domu:

6. Úlohy na doma – porad' sa s rodičmi

Nakreslí všetky tri domčeky prasiatok.

Aký úžitok máme z chovu prasiat? Čo dokážeme z jeho chutného mäsa vyrobiť?

.....
.....
.....

8. MECHÚRIK – KOŠČÚRIK S KAMARÁTMI

Mechúrik-Koščúrik bol sirota. Doma nemal už nikoho a ničoho; pustil sa teda po vandrovke, dobrých kamarátov hľadať. Ide, ide – vandruje. Pribehne k nemu myš a volá naňho: „Bože daj šťastia, Mechúrik-Koščúrik, vezmi ma so sebou!”

„A ktože si ty?”

„Ja som myška-chocholuška.”

„No, pod’!”

Idú, idú Mechúrik-Koščúrik s myškou chocholuškou – a vandrujú. Stretne ich žabka:

„Bože vám daj šťastia! Ej, vy ste už dvaja a ja ešte sama v svete, vezmiteže ma sebou!”

„A ktože si ty?”

„Ja som žabka-rapotačka.”

„No, pod’!”

Idú, idú Mechúrik-Koščúrik, myška-chocholuška a žabka-rapotačka. Stretne ich had:

„Bože daj šťastia! Postojteže, vezmiteže i mňa sebou!”

„A ktože si ty?”

„Ja som po tráve šmyk!”

„No, pod’!”

„Idú, idú Mechúrik-Koščúrik, myška-chocholuška, žabka-rapotačka a had po tráve šmyk.

Stretne ich zajac: „Bože daj šťastia! Vezmiteže i mňa sebou!”

„A ktože si ty?”

„Ja som po lese skok!”

„No, pod’!”

Idú, idú Mechúrik-Koščúrik, myška-chocholuška, žabka-rapotačka, had po tráve šmyk a zajac po lese skok. Stretne ich líška: „Bože daj šťastia! Vezmite ma sebou!”

„A ktože si ty?”

„Ja som líštička-kmotrička!"

„No, pod'!"

Idú, idú Mechúrik-Koščúrik, myška-chocholuška, žabka-rapotačka, had po tráve šmyk, zajac po lese skok a líštička-kmotrička. Stretne ich vlk: „Bože daj šťastia! Vezmite ma sebou!"

„A ktože si ty?"

„Ja som horský trubač!"

„No, pod'!"

Idú, idú Mechúrik-Koščúrik, myška-chocholuška, žabka-rapotačka, had po tráve šmyk, zajac po lese skok, líštička-kmotrička a vlk horský trubač. Stretne ich medveď: „Bože daj šťastia! Vezmite ma sebou!"

„A ktože si ty?"

„Ja som morský mrmláč!"

„No, pod'!"

Ak tak putujú, tak putujú Mechúrik-Koščúrik s myškou-chocholuškou, s žabkou-rapotačkou, s hadom po tráve šmykom, so zajacom po lese skokom, s líštičkou-kmotričkou, s vlkom horským trubačom i s medveďom morským mrmláčom a prídu v pustých horách ku jednému domčeku, kde ježibaba svadbu strojila.

„Hej," povedajú si, „ukážmeže teraz, čo vieme!"

Tu zastali si na dvore do radu a Mechúrik-Koščúrik, ako všadial', tak i teraz, stal sa napredok. Mechúrik-Koščúrik nafúkal sa a pripravil si huk, že len tak hučalo; myška-chocholuška písťala; žabka-rapotačka rapotala; had po tráve šmyk ťahal ako sláčikom na husliach; zajac po lese skok vyskakoval pred nimi a pekne prepletal nohami; líštička-kmotrička, akoby na krstení bola, tak vyťahovala a vyspevovala; vlk horský trubač trúbil; medveď morský mrmláč mrmlal. Ozývala sa hora naširoko a tí tamdnu triasli sa, čo to za hudci prišli im na svadbu. Tu Mechúrik-Koščúrik chcel ešte lepšie preukázať sa, i veru nafúkol sa ešte raz. Vtom prásk! roztresol sa. Jeho kamaráti tak náramne rozchichotali sa na tom – a tí tamdnu tak naľakali sa toho tresku a chichotu, že rozutekali sa na všetky strany. A ježibaba, keď videla, ako svadobníci zaberajú, parila ešte popredku.

Títo potom vnišli do domu, posadali sa za prikryté stoly, jedli a pili z hotového. A aby im svadba nebola len tak pri slamenom snopku, postavili si medveďa za starejšieho, vlk si vzal líšku za ženu a dosvadbili sa pri peknom poriadku. Vlk s líškou žijú aj doteraz – ak nepomreli.

Pracovní list - Mechúrik – Koščúrik s kamarátmi

1. Vypíš, ktoré zvieratká vystupovali v rozprávke: (8 zvierat)

.....
.....
.....
.....

2. Kam prišli zvieratká?

.....

3. Ako sa správali zvieratká v rozprávke:

.....
.....

4. Doplň podľa vzoru (Mechúrik- Koščúrik)

Mechúrik -
Myška
Žabka
Had
Zajac
Líštička
Vlk
Medveď

Úlohy na doma – porad' sa s rodičmi

5. Nakreslí svojho Mechúrika – Koščúrika a ďalšie zvieratká

9. PSOTA

Bol jeden pán a jedna pani, mladí a bohatí, a veľmi pekne spolu žili. Raz príbehne k nim akýsi maličký chlapec a povie im: „Vyberte si, či chcete teraz v mladom veku, či vprostred veku a či v starom veku byť chudobní. Jedno z toho splní sa vám istotne; lebo aby ste vedeli, ja som Psota a mne nikto neujde. O tretí deň prídem zasa.“

O tretí deň príde a povie: „No, ako ste sa dopravili?“ „Tak sme sa dopravili,“ odpovie pán, „keď ináč byť nemôže, radšej aby sme len v mladom veku psotu, biedu treli; lebo vprostred veku ani tak by sa nám to nechcelo a v starosti nebudeme vládvať.“

Chlápä Psota zmizlo a neprichodilo viac a tí mysleli, že to už naveky. I tak veselili sa, akoby nič nebolo. Len tu raz, ako boli v susednom meste na tanci, strhne sa krik, že tam voľakde horí. Vyjdú von – a to veru ich spravodlivý dom aj s celou dedinou v plameni. Raty nebolo; všetko im zhorelo.

„No vidíš, duša moja, už je psota, bieda tu; poďme my svetom lepšie šťastie hľadať.“

Ľuďom svojim v tej dedine povedali, aby len pracovali a zmáhali sa za sedem rokov. Potom že ako bude, tak bude. Pobrali sa preč a prišli do jednej hory; tam si sadli a bedákali. Prišiel k nim starý človek: „Čo tak bedákate?“

Pán rozpovedal mu všetok spôsob. „Oj, čo len to, tomu ľahká pomoc,“ hovoril starý. „Daj mi tvoju ženu, dám ti za ňu mešec dukátov. Jej bude u mňa dobre, lebo som človek bohatý; tebe ale pomôžu peniaze z biedy.“ Pani pristáť nechcela, ale pán pristával, že to veru najlepší spôsob psotu oklamať. Nuž napokon pristala i ona. Pošla so starým a mladého pána nechali tu i mešec dukátov pri ňom.

A ten tu myslí si a myslí a veru nič dobrého nenamyslel.

„Mojej žene," hovorí, „bude hotová psota, so starým a mne bieda bez nej na svete. Veru sme len seba oklamali!"

Trápilo ho to veľmi a v tých trapiech aj usnul tam. Raz zakrúti sa nad ním havran zlietne dolu, uchytí mešec a pod', odkiaľ priletel.

Ešte len potom, keď prebudil sa, veril mladý pán na psotu; lebo ani ženy ani mešca nikde viac nebolo! Samotný ako prst pobral sa ďalej. Nadhodili sa mu tam tesári, čo v tej hore tesali brvná na staviská. Popáčilo sa mu to remeslo, stal teda medzi nich a robil tam za dlhý čas ako tovariš a prekladal tú psotu z pleca na plece. Pomaly už aj zabúdal na všetky nehody.

Raz voliaka pani tam neďaleko chcela stavať nový dom na pohorenisku. Zjednala sa s tým majstrom, u ktorého tento bedár bol za tovariša. Majster poslal práve tohto tovariša ešte i s druhým do hory nastínať brvien k tej stavbe. Zotnú oni jednu vysokú jedľu, na ktorej bolo krkavčie hniezdo. A tu z hniezda vypadne mešec dukátov. Náš tovariš poznal si ho hneď, že je to ten istý, čo mu dakedy starý človek bol dal za ženu. Chcel si ho prisvojiť; ale ten druhý tovariš nechcel mu ho dať, že on mešec ešte prv zazrel a že rovnako rúbali, že teda jemu patrí aspoň polovica. Ale tento zasa, že tak a tak, že je to spravodlivý jeho mešec so všetkým, ktorý mu dakedy nebodaj len tí krkavci mohli vziať a sem zaniest'.

Vec prišla pred právo a to právo mala rozsúdiť tá istá pani, čo ten dom stavať dala; lebo to bola aj jej hora, kde títo rúbali. A tá pani zasa nebol nikto inší, len spravodlivá žena toho dakedajšieho mladého pána a teraz tesárskeho tovariša. Priam ho ona poznala, keď pred ňou ustanovil sa, ale on ju nepoznal. Ona prisúdila celý mešec tomu druhému tovarišovi, ktorý ho prvý zazrel. Tu si tento vzdychne: „Bože, či už moja psota nikdy neodíde odo mňa?"

A ona povie: „Neboj sa, odíde! Len lepšie otvor oči na každú vec!"

On pozrie sa jej lepšie a pozná, že to jeho žena. Hneď objali sa!

Od tých čias bolo im dobre; lebo ona to dala ten ich dávňajší dom na zhorenisku znovu stavať z toho, čo jej po onom starom človeku bolo ostalo.

Psota koho-toho aspoň raz za života pohľadať musí.

Pracovní list - Psota

1. Nahraď slovo Psota inými slovami:

.....
.....

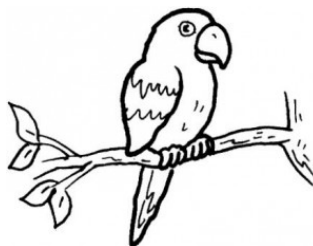
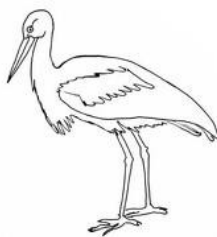
2. Čo sa stalo mužovi a žene, keď ich navštívila psota?

.....
.....
.....

3. Ak by si mal plný mešec – čo by si s ním urobil?

.....
.....
.....

4. Vymaľuj obrázok so zvieratkom, ktoré uchmatlo plný mešec:

5. Prečítaj si vetu : **Raz voliaka pani tam neďaleko hcela stavať nový dom na pohorenisku.**

Nakresli, ako by mohol vyzerat' tento dom:

.....

Úlohy na doma – porad' sa s rodičmi

6. Prečo je nebezpečné, ak sa deti hrajú s ohňom, zápalkami, zapaľovačom a pod.

.....

.....

.....

.....

10. TRI PRÁČKY

Kedysi v hore bývali tri ženy. Mužovia im voľakedysi predtým, a to všetci traja odrazu, skapali, len tak, ako čo by boli prepadli sa bez chýru a stopy. Ženičky už potom iba z toho živili sa, čo bohatým ľuďom z neďalekého mesta šaty prali.

Raz horko-ťažko vyrobili si z toho prania na jednu meričku zbožia. Pekne si ho zomleli, múku preosiali a večer zápravu do toho dali, že ešte pred polnocou vstanú toho chleba napiecť, lebo už oddávna ani korky z neho nevideli. Aj vstali a že dobre bolo skyslo, i zamiesili. Tu už mali pec kúriť, ale v dome ani iskierky ohňa; všetok vyhasol a kresadlo stratilo sa im kdesi, že ho konečným koncom nájsť nemohli. Čo bolo robiť? Iba skoro do mesta bežať, ohňa požičať a doniesť.

Bežala poň tá najstaršia; ale dlho neprichádzala, a na koryte už hodne bolo skyslo.

„Len kde tá moce sa?“ povie tá stredná a odbehla oproti tamtej.

Tu najmladšej doma cesto už von z koryta prekýsalo, a tie ešte neprichádzali. A veru jej aj clivo bolo samotnej, potme. Vyšla na priedomie a vyvolávala, ale sa jej nik neohlásil. Nuž aj ona chcela pustiť sa oproti tým dvom, ale si ešte pomyslela, že to veru dobre bude upiecť si aspoň kúsok cesta na uhli, keď tie dve stretne s tým ohňom, bo ju už aj hlad upomínal. Vbehla teda dnu, odtrhla si rovnaké kúsky z toho cesta a pustila sa tým dvom v ústrety.

Beží, letí ako bez duše, aby čím skôr stretla sa s nimi a prehrýzli si koľko-toľko. Lež ani nevedela, iba keď zablúdila na akýsi pustý závoz. Cesta tu hlboká, brehy strmé z oboch strán; nevie, ako von, ani či napravo, či naľavo dobrú cestu hľadať: nuž v tom strachu len beží a letí vždy ďalej.

Tu stretne akéhosi bieleho pána na bielom koni a psíček-belko bežal popred nich; všetci traja boli veľmi vychudnutí.

„Bože daj šťastia, biely páno,“ pokloní sa žena. „Či ste nestretli tu dakde dve práčky, just také ženy, ako som ja?“

„Horký môj stretol; veď ja na tejto ceste ani vtáčika nestretám, nie to ešte človeka. Ale choď, stretneš môjho kamaráta, čo za mnou chodí, azda ti ten dačo povie o nich.“

Už by bola prešmykla popri ňom, ale vtom jej ľúto prišlo:

„Ach, ale akí ste vy všetci vychudnutí; Vezmite si aspoň tento koláčik.“

A s tým hodila jeden kúsok z toho cesta, čo doma umiesila. Psíček ho hneď uchytil a na troje rozdelil.

Už bežala, uháňala zasa tým závozom. Nezadlho stretla bledého pána na bledom koni a

psíček-bledko bežal popred nich. Títo traja boli ešte vychudnutejší od predošlých.

„Bože daj šťastia, bledý páno," pokloní sa žena. „Či ste nestretli tu dakde dve práčky, just také ženy, ako som ja?"

„Horký môj stretol; veď ja na tejto ceste ani vtáčika nestretám, nie to ešte človeka. Ale choď, stretneš môjho kamaráta, čo za mnou chodí, azda ti ten dačo povie o nich."

Už by sa bola prešmykla popri ňom, ale vtom jej ľúto prišlo:

„Jaj, bože môj, vy ste ešte vychudnutejší ako tamti; nate aspoň tento koláčik."

A s tým hodila druhý kúsok z toho cesta, čo doma umiesila. Psíček ho hneď uchytil a na troje rozdelil.

Zas bežala, uháňala tým závozom. Nezadlho stretla čierneho pána na čiernom koni a psíček-černuš bežal popred nich. Títo traja boli už akísi najvychudnutejší na tom svete.

„Bože daj šťastia, čierny páno," pokloní sa žena. „Či ste nestretli tu dakde dve práčky, just také ženy, ako som ja?"

„Stretol, nestretol; čože tebe do nich?"

„Nuž veď sú to moje kamarátky, išli po oheň do mesta. .. Jaj, ale, aha! Veď ste vy akí najvychudnutejší na tom svete; nateže, nate aspoň tento koláčik."

S tým hodila i ten tretí kúsok cesta psíčkovu a ten ho hneď na troje rozdelil a podal po kúsku tamtým.

Ona by bola vari zas len prešmykla sa popri ňom kamarátky hľadať, ale ju teraz už zastavil sám ten čierny.

„Stojže málo," hovorí jej, „a počuj, čo ja tebe poviem. Ale si zachovaj každé slovo, lebo ak nie, zle bude s tebou aj s nami. Ty by si z tohto závozu nikdy nevyšla, lebo ten točí sa kolom dookola ako koleso. Ale zablysne sa ti hneď tu stranou svetielko: k tomu choď! Tam na dvore klieťka dreva a nad ňou visí lampa. Tá ti posvieti, kadiaľ dnu do domu. Nad prvými dvermi visí kantár, ten zosním potichučky, aby si ani nešuchla. Ponáhľaj sa s ním cez tri izby a ani nemukni, čo by si tam čo videla. V tej tretej izbe spí za stolom na lavici strigôň. Hoď na neho ten kantár, ale odrazu! On sa premení sa ti na šarkana, ale ty na to nič nedbaj, len ho vyved' na dvor a posad' na tú klieťku dreva a podpál' tou lampou, nech tam zhorí. Vyslobodíš i seba, i nás, i svoje kamarátky. Času máš dost'. Lebo, že si i mňa i mojich kamarátov takto zastavila a nachovala, budeme sa my baviť na ceste, aby sme pozdejšie obišli ako inokedy. A najdlhšie zabavím sa ja sám; bo keď chceš vedieť, ja som toho strigôňova noc, ten predo mnou je jeho mesiac a ten prvý jeho deň. Tu my tomu slúžime a on nám práve len toľko dáva jesť, aby sme ani prirýchlo, ani prineskoro nebehali. Ale teraz ja tých predo mnou duriť nebudem a tí tiež mali pri čom pomeškať sa: nuž hovorím ti, že máš času dost'; len urob, ako som ti rozpovedal. Ale že môj jeden krok a tvoje tri!"

Čierny pán sa pohol, a ona tiež meškať nesmela. Nuž tu nevoľná stvora len bežala, bežala, až zablyslo sa jej to svetielko stranou od závozu. Prišla na dvor a lampa jej posvietila, kadiaľ dnu do domu. Tam nado dvermi visel remenný kantár. Ani nedýchla, ani nešuchla, kým ho zosnímala. Vnide do kuchyne, tu plno všelijakého riadu, a to všetko z umrlčích kostí. Len teraz ešte predesila sa. Ide do prvej izby; tu všelijaké mordárske náčinie: kuše, nože, paloše, putá, reťaze a bohvie, čo ona o tom nikdy ani nechyrovala. Bože ty môj, dobre tu z ňôh nespada od strachu. Ale nič; len ide do tej druhej izby. A tu zas samé klieťky ako pre vtákov a ľudia v nich pozatváraní. A to, čo si ich ten strigôň krmil na pečienku. Tuná boli už aj tie jej kamarátky, každý v okremitej klieťke. Na šťastie spalo to tam všetko, keď ešte noc trvala, a tak nemal kto kriku porobiť. Prekradla sa len tak na prstoch ku tretej izbe.

V tretej zlatej palote spal sám strigôň za stolom, nad ktorým mu naveky lampa horela. „Aha, tu si mi!" zareval na ňu, ako dvermi vrzgla a dvíhal sa hore.

Just natoľko nadvihol sa jej, ako bolo treba ten kantár na neho zahodiť. A veru ona poobracala sa a zahodila mu ho na krk. Hneď premenil sa na šarkana a reval a metal sa náramne. Ona tým tuhšie chytila ho za ten kantár. Nuž tu, keď už videl, že je v jej moci, dal

sa jej viesť ako kuriatko.

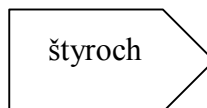
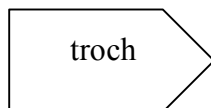
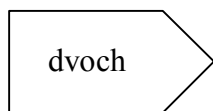
Ona ho vyviedla na dvor, posadila na tú klietku dreva a tou lampou podpálila. Hneď drevo praskalo, plameň a dym zdvihol sa do neba a strigôň zhorel tam na prach a popol. Keď doháralo, blížil sa už ten biely pán pozďaleka, a keď všetko vytuchlo, bol už tam; bol už biely deň.

„A či ma ty," rečie ten biely, „už nepoznáš? Ved' som ja ten spravodlivý, najmladší tvoj, ako najmladšej z vás troch muž!"

Vtedy ona oči otvorila a poznala, že jej to jej muž. Vtedy vraj i z tých umrlčích kostí tam ľudia ožili, aj tí z tých klietok povychodili a medzi nimi aj kamarátky. A došli už ako oslobodení aj tí dvaja, čo ich bola stretla. A to boli zasa jej kamarátok muži. Nuž tu všetci len jej jedinej za oslobodenie ďakovali. Aj mali čo ďakovať, lebo strigôňa nebolo viacej a v dome jeho nabrali si bohatstva, čo potom každému dostačovalo na celý život.

Pracovný list - Tri práčky dve

1. Koľko mužov stretla tretia žena, keď išla hľadať svoje kamarátky? Správnu odpoveď vymaľuj.

2. Vysvetlí význam vety : **Ale si zachovaj každé slovo, ktoré ti teraz napoviem.**

.....
.....

3. Ako by si charakterizoval/a túto rozprávku?

pekná	nudná	pravdivá
zaujímavá	dlhá	smiešna
smutná	poučná	s dobrým koncom
veselá	fantastická	
strašidelná	krátka	

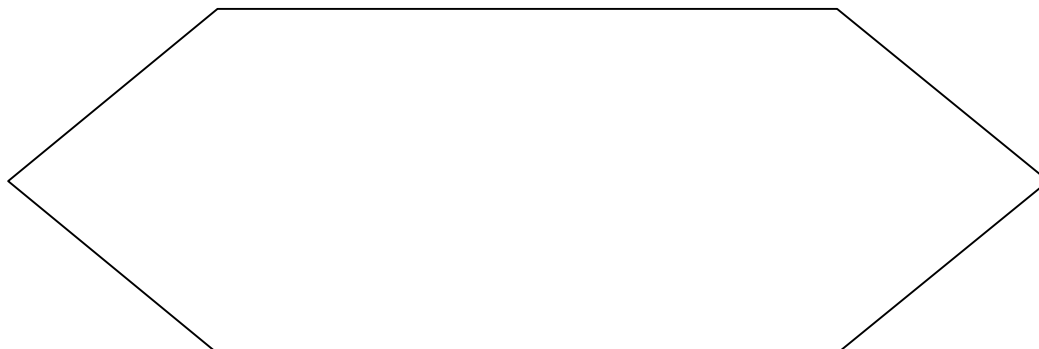
4. Čo v rozprávke by mohlo byť pravdivé a čo nepravdivé?

Pravda

Nepravda

.....
.....
.....
.....

5. Nakresli záver rozprávky: Všetko sa na dobre obrátilo

6. Aké vlastnosti má tvoj najlepší kamarát?

.....
.....
.....
.....

7. Úlohy na doma – porad' sa s rodičmi

Kresadlo – čo dnes používame namiesto kresadla?

.....
.....
.....

8. Čo všetko potrebuje mamička, ak ide upiecť chlebík?

.....
.....
.....